

Stanovisko

Rady pro výzkum, vývoj a inovace k návrhu Programu bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 – 2020

I. Způsob předložení návrhu

Návrh programu Bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 – 2020 (dále jen „Program“) zaslal dopisem ze dne 28. ledna 2013, č. j. MV-3993-1/OBVV-2013 ministr vnitra Jan Kubice.

Návrh se předkládá Radě pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) ke stanovisku podle § 5 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“).

II. Způsob projednání návrhu

Rada vzala předložený návrh Programu na vědomí na svém 280. zasedání dne 22. února 2013. Zpravodajem jmenovala RNDr. Zdeňka Havlase, DrSc. a uložila mu ve spolupráci se sekretariátem vypracovat a na 281. zasedání Rady předložit návrh stanoviska k návrhu Programu.

Návrh Programu byl projednán a stanovisko Rady bylo schváleno na jejím 281. zasedání konaném dne 29. března 2013.

III. Soulad se zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Rada hodnotí splnění požadavků na obsah návrhu programu stanovených § 5 odst. 2 zákona na nové programy výzkumu a vývoje takto:

a) Identifikační údaje programu, členění na podprogramy, termín vyhlášení a doba trvání:

Název Programu je „**Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 - 2020**“.

Identifikační kód pro účely evidence Programu v Informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ..., *bude přidělen po schválení návrhu Programu Radou.*

Program není členěn na podprogramy.

Předpokládaná doba trvání programu je v letech 2015 až 2020, tj. 6 let.

Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na výběr projektů do Programu bude vyhlášena poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015. Následně bude veřejná soutěž vyhlašována v letech 2015 a 2016 se zahajováním poskytování podpory 2016 a 2017. Výzvy budou realizovány s ohledem na finanční možnosti a potřeby vztahují se k plnění cílů Programu. Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích bude vyhlašována jako jednostupňová podle podmínek stanovených zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Doba trvání projektu se předpokládá minimálně 2 roky, nejdéle 6 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. prosince 2020.

- b) Celkové výdaje na uskutečnění programu, z toho výdaje z veřejných prostředků s uvedením výdajů státního rozpočtu a jejich členění v jednotlivých letech:

Poskytovatel navrhuje celkové výdaje na uskutečnění Programu ve výši 4 935 mil. Kč, **předpokládané výdaje ze státního rozpočtu jsou navrženy ve výši 3 700 mil. Kč.**

Výdaje z veřejných prostředků na uskutečnění programu v jednotlivých letech - v roce 2015 ve výši 450 mil. Kč, v roce 2016 ve výši 650 mil. Kč, v roce 2017 ve výši 650 mil. Kč, v roce 2018 ve výši 650 mil. Kč, v roce 2019 ve výši 650 mil. Kč a v roce 2020 ve výši 650 Kč.

Celkové výdaje na řešení programu v jednotlivých letech - v roce 2015 ve výši 600 mil. Kč, v roce 2016 ve výši 867 mil. Kč, v roce 2017 ve výši 867 mil. Kč, v roce 2018 ve výši 867 mil. Kč, v roce 2019 ve výši 867 mil. Kč a v roce 2020 ve výši 867 mil. Kč.

- c) Nejvyšší povolená míra podpory - uvedena.
- d) Specifikace cílů programu spolu s jejich odůvodněním a způsobem jejich dosažení, kritéria splnění cílů programu, srovnání se současným stavem v České republice a v zahraničí a očekávané výsledky a přínosy programu.

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním, přirozeným nebo průmyslovým pohromám poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky a infrastruktury.

Hlavní cíl Programu bude naplňován prostřednictvím dílčích cílů ve vazbě na klíčové priority bezpečnostní politiky státu a bezpečnostního výzkumu. Naplnění dílčích cílů bude řešeno pomocí tří tematických oblastí, které zahrnují celkem 22 dílčích cílů.

V návrhu Programu je rámcově uveden současný stav řešení problematiky bezpečnostního výzkumu v ČR a EU.

K očekávaným výsledkům a přínosům projektů je mimo jiné řečeno, že v Programu budou podporovány pouze projekty, které odůvodněně předpokládají dosažení alespoň jednoho nového výsledku. Druhy povinných i nepovinných výsledků jsou v návrhu Programu uvedeny dle Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů v platném znění.

Za nový výsledek výzkumu a vývoje se pro účely tohoto Programu považuje výsledek, který byl dosažen výhradně v rámci projektu podpořeného v tomto Programu a v rejstříku informací o výsledcích Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací bude uplatněn výhradně jako výsledek tohoto projektu.

K přínosům Programu je uvedeno, že Program přispěje k využívání potenciálu výzkumné kapacity ČR pro řešení projektů bezpečnostního výzkumu a vývoje. Prioritou je nejen rozvoj a využití poznatků technických a přírodních věd, ale také ve stále větším rozsahu rozvoj a využití poznatků věd společenských s preferencí na oblasti chování lidí v krizových situacích a možnosti jeho ovlivňování. Dále je v návrhu Programu specifikováno šest dalších přínosů.

IV. Soulad s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (Ústřední věstník Evropské unie 2006/C 323/01)

Rada není oprávněna posuzovat návrh programu z pohledu slučitelnosti veřejné podpory na Program vynaložené se společným trhem Evropského společenství. Je ovšem oprávněna

posoudit, zda při přípravě návrhu Programu byla ze strany poskytovatele – předkladatele respektována ustanovení a požadavky Rámce.

Náležitosti návrhu Programu dle Rámce:

- Kategorizace charakteru výzkumu (dle článku 2.2 Rámce) – uvedena. Program bude podporovat zejména projekty, které mají charakter aplikovaného výzkumu nebo experimentálního vývoje a inovací. Dílčím řešením aplikovaného výzkumu může být základní výzkum, který je nezbytný pro získání výsledků aplikovaného výzkumu. Podmínky budou podrobně popsány v zadávací dokumentaci Programu i v návazných dokumentech.
- Předpokládaný počet příjemců a jejich předpokládané zařazení do kategorií (pro stanovení míry podpory dle článku 2.2 Rámce) – je uveden. Program předpokládá zapojení 50 příjemců.
- Předpokládaná míra podpory – uvedena.
- Motivační účinek – definován.

Program bude v roce 2013 předložen k notifikaci Evropské komisi.

V. Souhrnné věcné zhodnocení návrhu Programu Radou včetně připomínek

Obecně k Programu:

Poskytovatelem veřejné podpory v rámci Programu bude Ministerstvo vnitra.

Kromě výše uvedeného hlavního cíle návrh Programu vymezuje tři tematické oblasti (Bezpečnost občanů, Bezpečnost kritických infrastruktur a zdrojů a Krizové řízení a bezpečnostní politika). Naplnění těchto oblastí bude řešeno ve 22 dílčích cílech. Uživatelé výsledků budou organizační složky státu, územní samosprávné celky, právnické a fyzické osoby.

Program bude navazovat na program bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010 – 2015, se kterým se bude v roce 2015 překrývat. Potřeba zahájení Programu v roce 2015 vyplývá ze skutečnosti, že řada projektů realizovaných v rámci Programu na léta 2010 až 2015 bude v roce 2015 již ukončena nebo bude probíhat jejich závěrečná fáze s výrazně nižší podporou ze státního rozpočtu. Potřeby v oblasti bezpečnostního výzkumu budou nejen trvat ale i narůstat. Rovněž výsledky řady realizovaných projektů navodily (kromě odpovědí na identifikované problémy) další otázky a otevřely nový potenciál, kterého je třeba ve výzkumu využít.

Návrh Programu má dopad na výdaje státního rozpočtu na výzkum, experimentálním vývoj a inovace, protože vyžaduje zvýšené nároky na výdaje státního rozpočtu nad současný rámec objemu 130 mil. Kč za rok oproti roku 2012.

Poskytovatel zvýšené výdaje ze státního rozpočtu zdůvodňuje v Předkládací zprávě, kde uvádí, že v dokumentu Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, který byl schválen vládou 19. července 2012 č. 552 (dále jen „Priority“) se pro realizaci Priority 6 - Bezpečná společnost předpokládá vyčlenění 14 % účelových výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace.

Rada upozorňuje, že v rámci stanovení priorit byly vymezeny pouze jejich vazby na výdaje na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu ČR. Výdaje na realizaci

jednotlivých oblastí Priorit byly však stanoveny pouze orientačně, a to jako podíl výdajů na realizaci všech Priorit. Vývoj výdajů ze státního rozpočtu není možné predikovat, protože Priority budou realizovány průběžné až do roku 2030.

Procenta, které jsou v dokumentu Priority u jednotlivých oblastí uvedeny, např. 14 % u priority Bezpečná společnost, představují pouze orientační podíly finančních prostředků, které budou vyčleněny na implementaci Priorit VaVaI z celkového rozpočtu na VaVaI, nikoliv samotné vyčlenění.

Rada upozorňuje, že návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 se v současné době připravuje, a že bude předložen vládě ke schválení v květnu letošního roku.

VI. Vztah návrhu programu k Národní politice výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015

Program není v rozporu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009-2015.

VII. Vztah k Národním prioritám orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Program bude realizován v souladu s Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které byly přijaty usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552.

Program naplňuje jednu ze šesti Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Jedná se o prioritu „Bezpečná společnost“ a zajišťuje tři ze čtyř oblastí této priority.

- Bezpečnost občanů,
- Bezpečnost kritických infrastruktur a zdrojů,
- Krizové řízení a bezpečnostní politika.

VIII. K náležitostem materiálu pro jednání vlády

K návrhu usnesení vlády:

Rada upozorňuje, že název materiálu v usnesení vlády a v části III. materiálu se liší.

Připomínka:

Názvy v jednotlivých částech materiálu je nutno sjednotit.

K Předkládací zprávě:

V Předkládací zprávě je na str. 1 v 5. odstavci uvedeno: „Dosažení hlavního cíle a dílčích cílů Programu bude vyhodnoceno v souladu s metodikou Rady pro výzkum, vývoj a inovace a dle sestavy zpracovaných indikátorů, které jsou nastaveny tak, aby umožnily zhodnocení efektivnosti Programu a naplnění cílů Programu při současném respektování požadavku zajištění a sledování motivačního účinku podpory dle ustanovení čl. 1.3.4 a čl. 6 Rámce společenství.“

Připomínka:

Rada žádá, aby slova ..., „metodikou Rady pro výzkum, vývoj a inovace“ byla nahrazena slovy: „Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů v platném znění.“

Dále se v Předkládací zprávě na str. 2 v odst. 1 Předkládací zprávy hovoří o míře podpory. Je zde konstatováno, že: „*Míra státní podpory respektuje stanoviska a metodiky Rady pro výzkum, vývoj a inovace a doporučení Rady pro výzkum vývoj a inovace pro aplikaci Rámce společenství.*“

Připomínka: Tento odstavec doporučuje Rada doplnit o větu, že: „*Míra státní podpory se řídí bodem 5 Rámce společenství.*“

Připomínka: Po zohlednění připomínek Rady je nutné dát Předkládací zprávu do souladu s částí III. předloženého materiálu.

K části IV (vypořádání připomínek):

Rada upozorňuje, že přiložená šablona k vypořádání připomínek neodpovídá předepsané šabloně pro vypořádání meziresortního připomínkového řízení.

Na šabloně k vypořádání připomínek uvedeno, že se jedná o bod IV. materiálu. Na obálce je v obsahu uvedeno, že se jedná o bod V.

IX. Připomínky a doporučení

Rada žádá vypořádat připomínky obsažené v částech V. a VIII. tohoto Stanoviska.

Rada žádá nahradit větu v části 7.2 návrhu Programu „*Vzhledem k celkovému rozpočtu Programu se předpokládá 83 podpořených projektů*“ větou „*Očekává se, že bude podpořeno minimálně 83 projektů.*“

Rada dále doporučuje provést korekturu textu, zejména opravit drobné překlepy.

Datum: 29. března 2013